[א] יתר על כן [א] כתב לגרש את אשתו ונמלך מצאו בן עירו ואמר לו שמי כשמך ושם אשתי כשם אשתך פסול לגרש בו דילמא שאני התם דאינתיק ליה לשם גירושין דההוא [א] אלא מהא [ב] יתר על כן [ב] יש לו שתי נשים ששמותיהן שוות כתב לגרש את הגדולה לא יגרש בו את הקטנה דילמא שאני התם דאינתיק ליה לשם גירושין דההיא אלא מהא [ג] יתר על כן [ג] אמר ללבלר כתוב ולאיזה שארצה אגרש פסול לגרש בו דילמא שאני התם דאין ברירה אלא מהא [ד] הכותב טופסי גיטין צריך שיניח מקום האיש ומקום האשה [ה] ומקום העדים [ב] ומקום הזמן [ו] ואמר רב יהודה אמר שמואל אף צריך שיניח מקום הרי את מותרת לכל אדם: תו רמי מילתא אחריתי מי [ז] אמר רב יהודה אמר רב חטאת ששחטה לשם עולה פסולה [ה] שחטה לשם חולין כשירה אלמא דמינה מחריב בה דלאו מינה לא מחריב בה ורמינהי [ח] כל הגט שנכתב שלא לשם אשה פסול ואפי' לשם עובדת כוכבים נמי פסול ושני גט דל עובדת כוכבים מיניה הוה ליה סתמא וסתמא פסול קדשים דל חולין מינייהו הוה ליה סתמא וסתמא כשירים ורמא מילתא אחריתי מי [ט] אמר רב יהודה אמר רב חטאת ששחטה לשם עולה פסולה שחטה לשם חולין כשירה אלמא דמינה מחריב בה דלא מינה לא מחריב בה [י] והתניא [י] תוכו ולא תוך תוכו [ז] ואפי' כלי שטף מציל ושני עשו חולין אצל קדשים כמחיצה אצל תנור מה מחיצה אצל תנור לא מהניא לה כלל אף חולין אצל קדשים לא מהניא ליה כלל [כ] דתנן [ל] תנור שחצצו בנסרים או ביריעות ונמצא שרץ במקום אחד הכל טמא [מ] [ח] כוורת שהיא פחותה ופקוקה בקש ומשולשלת לאויר התנור שרץ בתוכה התנור טמא שרץ בתנור אוכלין שבתוכה טמאין ורבי אליעזר מטהר אמר רבי אליעזר קל וחומר אם הציל במת החמור לא תציל בכלי חרס הקל אמרו לו לא

ונמלך. שלא יגרשנה: **דילמא שאני התם.** דלאו סתמא הוא אלא שלא לשמה ממש: **דאינתיק.** משאר כל האנשים והנשים [לשם] גירושין של זה ושל זו: **אלא מהא.** דעדיפא מקמייתא דהכא חד גברא הוא: **דאין ברירה.** וגריעא מסתמא דסתמא בשעה שנכתב לא היה בדעתו של בעל לזו ואינתק לשם האחרת: **הכותב טופסי גיטין.** שיהו מזומנין לו. טופס לשון טפוס מול"ל בלע"ז: **מקום הרי את כו'.** דזהו עיקר גופו ג] אלמא סתמא פסול ואף על גב דאיכתב לשם כריתות לכשיזדמן לו: **תו רמי מילתא אחריתי.** אדרבינא ורב פפא קאי דקאמר ד] דרמי רבא אהדדי ושנינהו: דרב יהודה אמר רב לקמן בפרק בית שמאי (דף מו:): **לשם חולין כשירה.** קס"ד סברא דידיה היא כדמפרש דמינה מחריב בה דבר שהוא מינו מועיל בו לעקור את שמו: **דלאו מינה.** כגון חולין שאינו מין קדשים לא מחריב בה ואין שמו נתפס על הזבח לעקור שמו ממנו: **פסול.** לגרש בו אשה אחרת: **ואפי' לשם עובדי כוכבים.** דהא שלא לשם האשה קתני דמשמע שלא לשם אשה זו אלא לשום אשה אחרת כל דהיא ואע"ג דעובדת כוכבים לאו בת גירושין היא מהניא לפסול אלמא דלאו מינה [מחריב] בה: **דל עובדי כוכבים מיניה.** ואימא נמי דלאו מינה לא מחריב בה אפילו הכי פסול דהוה ליה סתמא דמיהו לאו לשם אשה זו נכתב: **דל חולין מינייהו.** כדסבירא לן דלא חייל ולא מחריב ביה דלא מיניה הוא הוו להו שחוטין סתם ואמרן לעיל סתמא כשירה: **תוכו.** כל ה] כלי חרש וגו' (ויקרא יא): **ולא תוך תוכו.** כלי המונח בתנור ופיו למעלה מן פי התנור ואוכלין ומשקין בתוכו ושרץ בתנור אוכלין שבכלי טהורין והכי אמרינן בת"כ ו] אבל היה פיו בתוך התנור תוכו קרינן ביה: **ואפי' כלי שטף מציל.** כלומר לא מיבעיא כלי חרש המונח בתנור דמציל על האוכלין שבתוכו דהא תוך תוכו הוא וכלי גופיה ליכא למימר דמיטמא באויר ז] ויטמא אוכלין שבו דאין כלי חרש מיטמא מגבו אלא אפי' כלי שטף שמיטמא מגבו ו] הכא טהור ומציל דאמר [בפ' קמא דפסחים] (דף כ:) אוכלין מיטמאים מאויר כלי חרש ואין כלי מיטמא מאויר כלי חרש ומדקתני כלי שטף מציל אלמא דלאו מיניה חייץ ביה [ומבטל את שם תוכו] הכא נמי ליחול שם חולין וליפסל: **ושני הכא** ח] **עשו חולין אצל קדשים כו'.** כלומר לעולם דלאו מינה לאו מחריב ביה וכלי שטף אצל כלי חרש מיניה הוא דהא מנא והא מנא אבל חולין אצל קדשים הוי דלאו מיניה כמחילה אצל תנור דאמרינן ביה לקמן דלא מהניא ביה להיות חוצצה בין שרץ לאוכלין כדאמרן דלאו מיניה לא מחריב בה: **שחצצו בנסרים.** שעשה מחיצה באמצעו וחלקו עד למעלה מפיו הכל טמא אפילו אוכלין שבעבר השני של מחיצה: **כוורת שהיא פחותה.** גרסינן ט] בטהרות ולהכי נקט פחותה דלאו כלי הוא (א) דאי הואי שלימה הוה מצלת על אוכלין שבתוכה כדאמרן י] אפי' כלי שטף מציל אבל השתא דלאו כלי הוא הויא כמחיצה בעלמא: **ופקוקה בקש.** רבותא נקט דאע"ג דפקוקה פחיתתה בקש לא הוי כלי ואפי' פיה למעלה מפי תנור לא מצלת על אוכלין שבתוכה: **ומשולשלת.** תלויה: **אוכלין שבתוכה טמאים.** והיינו דאמרן דלא מינה כגון מחילה לא מחריב בה לבטל שם תוכו ממנו:

אם

לתורה להתלמד עבידא כדקאמר התם לענין גט מודה כדפרישית שם ובפ"ב דגיטין (דף כ.) וס"ת נמי פסלינן [בגט] בפ"ב דגיטין (דף יט:) כדמוכח בעובדא דההוא גברא דעל לבי כנישתא שקל ספר תורה ויהב לדביתהו: **כתב** לגרש את אשתו ונמלך כו'. תימה מה ענין זה אצל סתם ויש לומר דס"ד כיון דנמלך אם כן מסתמא כתבו מתחילה שאם יחזור בו יגרש מי שירצה: **הכותב** טופסי גיטין כו'. כל הנך מתניות בפ' כל הגט (גיטין דף כו.) ותימה דלא קתני בהן יתר על כן דעל כרחין יתר הוא דמכל הנך קמייתא לא מצי למידק סתמא פסול אלא מהן ויש לומר דמשום דאמר ללבלר דקתני ברישא * דהך יתר כמו כן דדייקינן מזאת יא] [סתמא] ודייקינן מינה אין ברירה וקשה להר"י יצחק דפ"ק יב] דפסחים (דף יד.) תנן הוסיף ר"ע אף ע"ג דלמאן דמוקי פ) מילתא דר' חנינא בולד [וולד] הטומאה דרבנן לא שמעינן לה ממילתיה דר' עקיבא דמיירי כפסולא [דאורייתא] מיהו יש לומר אע"ג יג] דקתני הוסיף אי לא הוה תני ליה לא הוה [קמשמע לן] יד] מידי: **ואמר** רב יהודה אמר שמואל אף צריך שיניח כו'. איצטריך לאיתויי דרב יהודה משום דמינה דייקינן בגיטין ט) דאתיא כרבי אלעזר דאמר עדי מסירה כרתי דקי"ל כוותיה ואיכא דמוקי לה התם כר"מ ומפרש מפני התקנה משום קטטה ולדידיה ליכא למידק מינה סתמא פסול: **ואפילו** לשם עובדת כוכבים נמי פסול. מדקתני שנכתב שלא לשם אשה דמשמע (על [כל]) נשים בכלל ולא דמי לשלא לשמן דכל הזבחים דלא אמרינן אפי' חולין בכלל דהתם איכא לפרושי שנזבחו שלא לשם זבח זה אלא לשם זבח אחר: **ורמינהו** תוכו ולא תוך תוכו ואפי' כלי שטף מציל. מפרש בקונטרס שרץ בחיצון ואוכלין בפנימי לא מיבעיא כלי חרס דאין מיטמא מגבו אלא אפי' כלי שטף דמיטמא מגבו אין אוכלין שבתוכו [טמאים] שגם כלי שטף אינו מקבל טומאה מאויר כלי חרס כדאמר בפ' קמא דפסחים (דף כ:) אוכלין מקבלין טומאה מאויר כלי חרס ואין כלים מקבלים טומאה מאויר כלי חרס וקשה לפירושו דאם כן מה חידוש יותר בכלי שטף מכלי חרס ועוד דאיכא חידוש יותר בכלי חרס כגון אם שרץ באויר כלי חרס פנימי ואוכלין בכלי חרס חיצון טהורין טו] אע"פ שהפנימי טמא ונראה לפרש דכל רבותא של כלי שטף היינו משום דלאו מינה הוא וס"ד דלא מחריב בה וטמא קמ"ל [ודוקא טז] בכלי שטף שאינו מינו היה טמא אי לאו קרא] אבל תוך תוכו שהכל יז] הוא של חרס מינו פשיטא שהוא טהור בלא פסוק דתוך דוקא אמר רחמנא וכן מוכח לקמן דכלי שטף דוקא איצטריך קרא דפריך ומי אמר רבא חטאת ששחטה על מי שמחוייב עולה כשירה אלמא לאו מינה לא מחריב בה והתניא תוכו ולא תוך תוכו ואפי' כלי שטף מציל ומשני ארבעה תוכו כתיבי חד תוכו ולא תוך תוכו פי' אפי' לא כתב אלא תוך הוה מעיטנא כלי חרס פנימי שאין אוכלין שבתוכו מקבלין טומאה ע"י שרץ שבחיצון שהרי אין השרץ תוכו ודוקא כלי חרס פנימי דהוי דומיא דידיה מעיטנא דמינה מחריב בה והולך להכי כתב וי"ו של תוכו למימר דאפי' לאו מינה כגון כלי שטף מחריב בה ומציל יח] ותימה אמאי לא שני בשמעתין נמי הכי שאני התם דאמר קרא תוכו ולא תוך תוכו ולא איצטריך אלא לכלי שטף וי"ל דעדיפא משני הכא דקאי על חטאת לשם חולין כשירה ועל זה תירץ עשו חולין אצל קדשים דאינן מינם כלל ולכך לא מחריב בה כמחילה אצל תנור כמו מחילה יט] וכמו כוורת הקש פחותה שאינה כלי כלל ואינה מצלת כלל אבל כלי שטף קרוי מינו קצת שיש לו שם כלי עליו ולכך מחריב ומציל אבל לקמן קאי על חטאת ששחטה לשם מחוייב עולה כשירה דאע"ג שהוא קדשים קרוי אינו מינו ולא מחריב בה ועל זה פריך מאי שנא מכלי שטף שהוא כלי ואינו מינו ומחריב ועל זה צריך לתרץ משום קרא תוכו ולא תוך תוכו אבל לא מצי לתרץ עשאוהו כמחילה אצל תנור דההוא אינו כלי כלל והשתא הכא ולקמן מתרץ דומה בדומה (ודוקא בכלי שטף שאינו מינו היה טמא אי לאו קרא אבל תוך כ] שהכל חרס טהור בלא פסוק דחד תוך אמר רחמנא):

מסורת הש"ס

א) [גיטין כד.], ב) [שם:], ג) שם, ד) גיטין כו. ע"ש, ה) [קלא משולל הגהה ומהשנה דגיטין ליתא], ו) שם, ז) [לקמן מו:], ח) גיטין כד., ט) לקמן מו:, י) חולין כה., כ) עיין ע"ב בליקוטים, ל) כלים פ"ח מ"א, מ) תוספ' ב"ק דכלים פ"ו ה"ב. ואיתא גם בהמשך המשנה שם. ת"כ שמיני פרשה ז הל' י, נ) שמיני פרשה ז הלכה ח, ס) פסחים טו., ע) דף כו.

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כוורת וכו' דלאו כלי הוא וכמחיצה הויא לאו הואי:

◆

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הכותב וכו' דהך יתר כמו כן. עי' בטורי אבן מגילה דף כג ע"ב ד"ה וקתני:

◆

מוסף רש"י

ונמלך. חזר בו מלגרש (גיטין כד.): **את הגדולה.** גדולה וקטנה לאו דוקא: **ולאיזה שארצה אגרש פסול.** דאין ברירה דלא אמרינן הוברר הדבר דבשעת כתיבה היה דעתו לזו והרי נכתב לשמה (שם.): **הכותב טופסי גיטין.** שסופר הוא ונוטל שכר ורוצה שיהו מזומנין לו, פעמים שאדם בא לשוכרו והוא טרוד בשעת אחרים: **צריך שיניח מקום האיש.** שאם רואה תגר כינוים לא יאמר הריני כותב כל הגט: **הרי את מותרת.** שגם זה עיקרו של גט (שם כו.): **תוכו ולא תוך תוכו.** אם היה כלי תוכו נתון כלי חרס ופי הפנימי למעלה מפי החיצון כדמפרש בת"כ, ואוכלים ומשקין בפנימי וטומאה באויר החיצון, אין האוכלין טמאין, דלאו תוכו דכלי חרס ניתנו אלא תוך תוכו: **ואפי' כלי שטף מציל.** דלא מיבעיא אם פנימי גם הוא של חרס דמציל, דכיון דאינו מיטמא מגבו לא נטמא ואוכל בפני הטומאה שבאויר החיצון. אלא אפילו פנימי כלי שטף דמיטמא מגבו ואיכא למימר לא יחוץ בפני הטומאה, מציל על האוכלין שבתוכו שהרי גם הוא לא נטמא ואוכל. דאי משום דנגע בחיצון, חיצון לאחר הוא ואין כלי מקבל טומאה אלא מאב הטומאה, ואי משום דקאי באויר כלי חרס וכתיב כל אשר בתוכו יטמא, הני מילי אוכלין ומשקין אבל כלים אין מיטמאין מאויר כלי חרס, דתניא בפסחים יכול יהו כל הכלים מיטמאין מאויר כלי חרס ת"ל כל אשר בתוכו יטמא וסמיך ליה מכל האוכל אשר יאכל, אוכל ומשקין מיטמאין מאויר כלי חרס ואין כל הכלים מיטמאין מאויר כלי חרס: **כלי שטף.** כל אשר כלים שאינם כלי חרס מיקרו כלי שטף על שם שיש להם טהרה במקוה (חולין כה.):

◆

שינויי נוסחאות

א] כ"ה דההיא. ונוסחת דההוא נראה קצת טוב ועי' גרש"י (דק"ס): **ב]** תיבות ומקום העדים ליתא בכ"י מ' ול', ועי' מסה"ש: **ג]** גופו של גט (כ"י פ): **ד]** דקאמר ליה: כולי כל"ל (יש"ש): **ה]** של כלי חרס כל"ל, ותוס' וכו' והספר נמחק (יש"ש): **ו]** מאויר התנור כל"ל (כ"י פ): **ז]** מגבו. פי' וליכא למימר כיון דמחולין שרץ תלוי באויר כמאן דמליא טומאה הוי ובלאו נגע [השרץ] בכלי שטף, קמ"ל דמציל, כ"מ בגליון רש"י ור"ל כמ"י יש] (ערוך חולין כה ע"א): **ח]** בכת"י רבא, ותיבת והכא נמחק: **ט]** בכ"מ הגי' בגמ' פתוחה, ולאפשר שנוסחת רש"י לאפוקי מגי' זו: **י]** כדאמרן לעיל דאפילו כל"ל (יש"ש): **יא]** כמ"ב מוחק תיבות דדייקינן מזאת, וגרים ודדייקינן מינה אין ברירה וקשה וכו'. וגי' הל"ק משום דבאמר ללבלר דקתני ברישא דהך, דייקינן מינה אין ברירה, כמו דדייקינן מזאת סתמא פסול. ור"ל דמהש"ס לא שייך למיתני בהך יתר על כן, כיון דמרישא דהך נמי שמעינן שום חידוש דאין ברירה. ועי' מה"ק דמקיים הגי' שלנו: **יב]** דבפ"ק: **יג]** תיבת אע"ג נמחק, ול"ל דאפ"ה קתני הוסיף דאי לא כו' (צ"ק): **יד]** הגי' שלפנינו מתוקנת עפ"י נה"י ול"ק, וע"ש בילוד דברי התוס'. ובדפ"י הגי' קשיא ליה, ועי' מ"נ ותה"ק דמפ' עפ"י גי' הישנה: **טו]** דטהורין אע"ם שהפנימי טמא דהוי רבותא טפי מבכלי שטף דאינו מקבל טומאה מאויר ונראה וכו', כל"ל (יש"ש): **טז]** בכ"מ ול"ק ל"ג הכא התיבות שבסוגריים, ועי' לעיל: **יז]** נ"ל שהכלי (מ"כ): **יח]** ומציל. משמע דוקא כלי שטף שאינו מינו היה טמא אי לאו קרא אבל תוך תוכו שהכל הוא של חרס מינו פשיטא שהוא טהור בלא פסוק דחד תוך אמר רחמנא ולא תוך תוכו, ותימה וכו', כל"ל (צ"ק): **יט]** כמו מחיצה נמחק (יש"ש): **כ]** נ"ל תוך תוכו (יש"ש): **כא]** בכת"י כאן הוא סוף קטע, ותיבות המוקפות שלאח"כ לא שייכי הכא אלא נראה שהם הגהה לדברי התוס', ולאח"כ קטע כפנ"ע וקשה כיון דאין כו'. ולר"ה כמ"כ וכ"כ קטע כפנ"ע: **כב]** כד' וילנא תיקט מה לי בלי שטף. וכיח נ"ל, דכלי שטף וכלי עץ חד הוא. עי' ערוך ע' שטף: **כג]** כוון לדברי התוס' ולמיטרי דכתבו וי"ל דעדיפא משני הכא כו' (גליון). ובכ"ב ומ"כ הגירסא לכן נראה כפירושו:

עין משפט נר מצוה

ה א מיי' פ"ג מהל' גירושין הלכה ג טוש"ע אה"ע סימן קלא סעיף ג:
ו ב מיי' שם הלכה ג טוש"ע שם סעיף ג:
ז ג מיי' שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף ד:
ח ד מיי' פ"ג מהלכות גירושין הלכה ז:
ט ה מיי' פט"ו מהל' פסה"מ הלכה ד:
י ו מיי' פי"ד מהל' כלים הל' ח ט:
יא ז מיי' שם הלכה ז:
יב ח מיי' שם הלכה יא:

◆

תורה אור השלם

ו. וְכָל כְּלִי חֶרֶשׂ אֲשֶׁר יִפֹּל מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא וְאֹתוֹ תִשְׁבֹּרוּ:
ויקרא יא, לג

◆

לעזי רש"י

מול"ל דוגמא, טופס

◆

שיטה מקובצת

ואפילו לשם נכרית נמי פסול. דהאמן משמע שלא לשם אותה אשה. ותימה דמתניתין נמי מדייק הכי מדקתני שלא לשמן ואפי' לשם חולין נמי לא קתני, וכ"ת משום דמתני' מפרש בהדיא בסיפא שלא לשמן היינו לשם אלהים נכר לשמו ושלא לשמו, גבי גיטין נמי מפרש בהדיא בסיפא ואמנה ומצאו בן עירו וכו' דאין זה לשם נשים. וי"ל דילמא אי הוה תני במתניתין שלא לשם זבח כי הכינו דקתני שלא לשם אשה או היה משמע הכי. אבל השתא דקתני שנכתבו שלא לשמן משמע ספיר שלא לשם זבח זה אלא לשם זבח אחר (תוס' חוץ): **ואפילו** כלי שטף מציל. ואת"ה הא קי"ל (ר"פ יט:) כל דבר המקבל טומאה אינו חוצץ בפני הטומאה, וי"ל משום דבלי קרא דאין הכלים מטמאין מאויר כלי חרס כדאיתא בפ"ק דפסחים ד' או'. וקשה (דשוף פיף הדרך קושיא לאוקמיה) כיון דאין כלים שבעולם מטמאין מאויר כלי חרס א"כ מה לי כלי חרס ומה לי כלי עץ (לעולם בין) ותלי אפילו. ונראה דלא מצטיל כלי חרס דמינה הוא אלא אף כלי שטף דלאו מינה הוא מחריב בה. ובקונטרס נמי פי' כן בסוף ההלכה (לקמן סוף פ"ה). גבי ד' תוכו כתיבי פי' ופי' שם אלא בא ללמד על כלי שטף שאף הוא מציל דלא תימא דלאו מינה לא מחריב. ולר"ם ליישב הכא ד' תוכו כתיבי כדמשני לקמן, וי"ל דמ"מ קשיא ליה מינה לענין לאמר דלאו מינה מחריב בה כגון חולין (פר') כמו לענין תוך תוכו. ומשני עשו חולין אצל קדשים כמחיצה אצל תנור. כלומר ליכא למימר כלל חולין גבי שטף, דכלי שטף משו"ה ספיר מינה כיון דשדי ואידי כלי הוא אלא לאמילה דמיא ולאו מנא משום דלאו מינה הוא, וחולין אצל קדשים לא מנא. ולישנא דעשו חולין אצל קדשים מינה קצת דמעיקרא הוי נמי למילף חולין מיתורא דתוך תוכו דכלי שטף. אבל ליכא למימר דהשתא לא ידע מיתורא דד' תוכו כתיבי דמשני לקמן, שהרי בסמוך בסוף פירקין משמע שידע ליה ליתורא, דקאמר הכא נמי ליתני תוכו ליסקי תק"ו כמו שפי' שם בקונטרס. וכן ליכא למימר דשפיר ידע יתורא דתוך תוכו לגבי כלי חרס דודאי מינה ולאו לגבי כלי שטף דלאו מינה הוא ואפי' ס"ד דהא דקאמר אפי' כלי שטף מסברא הוא דקאמר הכי, והשתא פריך שפיר, גם זה אינו כדמוכח בפי' הקונטרס גבי ד' תוכו כתיב דכל עיקר היתור לא איצטריך לכלי חרס. לכן נראה דעדיפא פריך. ולר"ם אמאי לא משני כדלעיל גבי גט דל עובדת כוכבים מינה הכי נמי דלאו מינה לא מחריב (ענייה) [וה"ה] (לאוקמיה) תוך תוכו יהיו טמאות, מ"מ תוכו לא [הוי] ולכן מציל, וי"ל (דלאפוקי) [דלאם] אינו תפוש תוך תוכו סתמא א"כ הוי בכלל תוכו. וכן משמע לישנא דברייתא דקאמר ולא תוך תוכו ואפילו כלי שטף דמשמע (ודאי) דומיא דתוך תוכו מציל בכלי שטף הוא מטעם יתור כדפי' (תוס' חוץ): רש"י ד"ה ופקוקה בקש, רבותא נקט וכו'. אי"נ לאשמועינן דאפי' פקוקה בקש לגמרי ונעשית דהכי"ב מצלה באהל המת מטעם מוקף צמיד פתיל, אפ"ה בשרץ לא מצלה מטעם דלא הוי כלי דלאו מינה הוא ולא מחריב בה לבטל שם תוכו ממנו (תוס' חוץ): תוד"ה כתב. ור"ל רש"י בו'. ור"ל תוס' טוך, ור"ל דס"ד כיון שהוא נעיד מי שמו כשמו, אם כן היה דעת הסופר שאם ימלך זה לגרש בו יגרש בו אחר ישעד כיון דמצאו בן עירו מיד ואמר לו שמי כשמך אלמא קטטה מיעסס מקודם לכן ולכן כתב לו הסופר סתמא גם לגרש. הכי הוה פירש. ידחי ליה (נ)[ו]מ"מ אינתיק. עכ"ל: תוד"ה ואמר. ומפרש מפני התקנה משום קטטה כו'. פי' שלא יטענו שם הלכה, תנא לשה מן הבעל שיהיה שמה כך ימתים שבורה שבעלה ליה לגרשה ויבא לידי קטטה בין איש לאשתו. ולכן אתיין מילתא דרב יהודה דמוקי לה כר"מ דגעי כתיבה לשמה ומאצטריך גם לגניח הרי את מותרת לכל אדם. דמשום קטטה לא צריך לימר (תוס' חוץ):